

проведені з викладачем, можуть записуватися, а потім найбільш важливі його фрагменти завантажуватися на портал особистого облікового запису студента. Ця функція є гарним способом відстеження прогресу, а також дозволяє повертатися та переглядати певні частини.

Більшість викладачів пропонують як живі, так і онлайн-уроки. У вступі до свого профілю вони зазвичай пишуть важливу інформацію, яка допомагає зробити той чи інший вибір. Таким чином, можна побачити ціну, необхідний рівень кваліфікації та досвід викладача. Відгуки інших студентів також є дуже корисними при спробі знайти відповідного репетитора.

Деякі вебсайти, приміром TakeLessons, SuperProf, Apprentus, Online Accordion teachers via webcam, мають доволі велику кількість приватних викладачів з різним досвідом роботи та з різних країн, пропонуючи доступні й надійні онлайн-уроки гри на акордеоні різними мовами у всіх можливих стилях. Попри те, що більшість викладачів є кваліфікованими, компетентними музикантами та інструкторами, вони спочатку підтверджують свій рівень за допомогою спеціальних досліджень, а Play With a Pro одразу фільтрує вчителів та надає можливість навчати тільки професіоналам світового рівня. Окремі платформи, наприклад LessonFace, створюють умови для підвищення кваліфікації викладачів завдяки організації курсів інструкторів для всіх рівнів, вікових груп та типів акордеону.

Цікаві онлайн-курси для органетто організовані італійською Accademia del Mantice та для кадзунського акордеону на онлайн-порталі Louisiana Folk Roots.

Інформація на вебсайтах постійно оновлюється, а каталог онлайн-уроків періодично поповнюється новими мелодіями, музичними творами різних жанрів та стилів, яскравими зразками інтерпретації відомих композицій тощо.

Є. Козеняшев

ДРИМБА — УКРАЇНСЬКИЙ ВАРГАН

Y. Kozeniashev

DRYMBA — UKRAINIAN VARGAN

Варган, або щелепна арфа, є відомий у всьому світі. Він має багато назв залежно від культури і регіону. Існує багато оповідань та стародавніх артефактів, які свідчать, що варган має довгу і розвинуту історію, яка пов'язана з історією наших предків. Відомий європейський музикознавець Фон Бакс, вивчаючи варгани багатьох країн світу, склав перелік з 1150 назв, та виявив, що багато з них пов'язані зі словом «рот» — «ротова скрипка чи арфа» (від старослов'янської *варга* (рот) та грецької *органон* (музичний) та зі звуком чи механікою інструменту (угорською *доромб* — вібрація). Вік деяких артефактів варганів, які були знайдені на території Європи та Азії, сягає двох з половиною тисяч років.

Варган (дримба, хомуз, дан-мои, коу-ксяни, доромби, кубиз...) — це язичково-щипковий інструмент, у якому об'єднані ознаки язичкових, щипкових та духових інструментів. Одночасно він є також й ударним інструментом. Як щипковий інструмент, він складається з рами та закріплений на ній тростині (з металу, дерева, очерету або бамбуку). Його тримають зубами, а на тростині грають пальцями. Модифікація вібрації здійснюється завдяки зміні форми рота і положення язика.

Діапазон українського варгана — *дримби* — може давати діапазон двох октав. Найчастіше він використовується в гуцульському музичному побуті. Існує її

різновид — *карпатська дрімба*, яка має нижчий від гуцульської дрімби стрій. Крім того, карпатська дрімба має свій різновид *подвійна дрімба*, яка характеризується більш складною технікою звукобудування.

Цікаво, що традиційна (гуцульська) дрімба вважається жіночим інструментом. Навіть існує вираз — *кожна друга гуцулка уміє в дрімбу*. Народна традиція приписує дрімбі здатність зцілювати своєю характерною вібрацією, яка передається на організм людини. Відомий в Україні майстер дрімб Дмитро Дзюба кожному зробленому власноруч інструменту дає власну назву: Лотос, Ельф, Мамай, Хмара тощо. Він виготовляє інструменти з міді, чорного металу або нержавіючої сталі.

Часто варгани асоціюються виключно зі стародавньою народною традицією. Але сучасна музична культура все частіше обертається до своїх джерел, щоб відшукати свою неповторну тотожність. І в сучасній музичній практиці композитори і виконавці (в основному народного стилю і стилю рок) звертаються до цього характерного інструменту в пошуках неповторного звучання. В Україні варган знайшов своє місце в композиціях гуртів *Чур*, *НАСПУД*, *ДрімбаДаДзига*.

Українська дрімба також несе в собі, крім притаманих народному інструменту ознак музичної культури українського народу, ще й ознаки спадкоємності поколінь і символіку незламності народу протягом всієї історії України.

С. Романенко

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТВОРЧОСТІ СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

S. Romanenko

RETHINKING THE CREATIVITY OF STANISLAV LIUDKEVYCH

Поточний, 2024 рік — не ювілейний, але достатньо вагомий для біографії українського композитора: у січні відзначили 145 років з дня народження, а у вересні згадаємо 45-ту річницю від дня смерті митця. Так, насичене життя тривалістю 100 років, що не є поширеним явищем для творчої особи; життя на Батьківщині, але в різних державних утвореннях з різними політичними режимами. Був навіть учасником Першої світової війни у лавах австрійської армії (перебуваючи на цей час у статусі доктора мистецтвознавства та директора Львівського вищого музичного інституту імені Миколи Лисенка).

Станіслав Людкевич вважається першим професійним музикантом Галичини, хоч і здобував музичну освіту практично самотужки в родині від матері та вільним слухачем у навчальних закладах Львова та Відня. Численні енциклопедії, довідники, Wikipedia тощо розкривають багатогранність його постаті: композитор, диригент, піаніст, фольклорист, педагог, публіцист, громадський діяч.

Він, безумовно, видатний діяч музичного мистецтва. Має найвищі нагороди та творчі звання УРСР та СРСР (оскільки останні 40 років життя — за радянської влади). Та чи дійсно отримав Людкевич визнання широкого загалу, чи оцінений за заслугами? Це питання особливо актуально наразі за часів затвердження національної ідентичності.

Враження власного досвіду. Здається, у програмах циклу навчання «музична школа — училище — ВНЗ» Станіславу Людкевичу не надавалося багато уваги (треба зазначити, що мова йде про той самий, радянський, період, де українській музичній культурі приділялося значно менше годин); згадуються хоріві твори на тексти